

בְּקִשְׁתָּ שְׁלֹמֶעֱלָה, בְּגוֹנוּיָהּ. שְׁכַל מִי שֶׁמִּסְתַּפֵּל בְּגוֹנוּיָהּ, כְּאִלוּ מִסְתַּפֵּל בְּמִקּוֹם עֲלִיּוֹן, וְאִסּוּר לְהִסְתַּפֵּל בּוֹ, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה קְלוֹן בְּשִׁכְיָנָהּ. קִשְׁתָּ שְׁלֹמֶטָה מֵהִיא? אוֹתוֹ אוֹת הַבְּרִית שֶׁנִּרְשַׁם בְּאָדָם, שֶׁל מִי שֶׁמִּסְתַּפֵּל בּוֹ, עוֹשֶׂה קְלוֹן לְמַעְלָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם כֵּן, הֲרֵי פְתוּב (בראשית כד) שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי, שֶׁהִיא מְשַׁבֵּעַ אוֹתוֹ בְּאוֹת הַזֶּה. אָמַר לוֹ, הִנֵּחַ לְאַבּוֹת הָעוֹלָם, שְׂאִינָם כְּשֶׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם. וְעוֹד, שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי פְתוּב, וְלֹא כְּתוּב רָאָה תַּחַת יְרֵכִי. לָכֵן אִסּוּר לְהִסְתַּפֵּל בְּקִשְׁתָּ סֵתָם, כְּמוֹ שֶׁשֶּׁנִּינוּ.

רַמְדֵנוּ, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִתְגַּלְתָּה עֲלֵיהֶם הַקִּשְׁתָּ בְּגוֹנִים הַיְפִים מְאִירִים, לוֹהֵטִים לְכָל עֵבֶר, מִשְׁמַע שֶׁפְתוּב וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא כְּתוּב וַיִּרְאוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אוֹר הַמְּנוֹרָה שֶׁל הַשְּׁכִינָה, וּמָה הוּא? אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא נֶעַר, שֶׁמִּשְׁמַשׁ אֶת הַשְּׁכִינָה בְּמִקְדָּשׁ, וְלָכֵן "אֶת" דְּיוֹקָא.

וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְת הַסְּפִיר, שֶׁנִּרְשַׁם בּוֹ תַּחַת מְקוֹמוֹ לְבִנָּה אַחַת מְאוֹתָם לְבָנִים שֶׁהִיוּ בּוֹנִים בְּמִצְרַיִם, שֶׁשֶּׁנִּינוּ, אִשָּׁה אַחַת הוֹלִידָה בְּמִצְרַיִם, וְהִיוּ בָּאִים שָׂרֵי פְרַעֲוָה, וְהִכְנִיסָה אוֹתוֹ בְּלְבָנָה אַחַת, וּבָא פֶסֶד וְאָחַז אוֹתוֹ, וְנִרְשַׁם תַּחַת רַגְלֵי הַשְּׁכִינָה, וְעוֹמֵד לְפָנָיו, עַד שֶׁנִּשְׂרַף בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֹמֶטָה, שֶׁכְּתוּב (איכה ב) וְלֹא זָכַר הָדָם רַגְלָיו.

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, לְבַנְת הַסְּפִיר - אוֹר הַסְּפִיר, מִפְתַּחוֹת יַיִן הַרְקָח חִקּוּקִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל מַעְלָה שְׁלוֹהֵטִים לְשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם עֶבְרִיִם, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נד) וַיִּסְדְּתֶיךָ בְּסַפִּירִים. וַיִּכְעַצֵּם

בְּקִשְׁתָּ דְלַעֲיָלָא, בְּגוֹנוּיָי. דְּכָל מָאן דִּי־סִתְפַל בְּגוֹנוּיָי, כְּאִילוּ אִסְתַּפַּל בְּאַתְרַךְ דְלַעֲיָלָא, וְאִסּוּר לְאִסְתַּפְּלָא בֵּיהּ, דְלֹא יַעֲבִיד קְלָנָא בְּשִׁכְיָנְתָא. קִשְׁתָּ דְלַתְתָּא מָאִי הִיא. הֵהוּא אֶת קַיִימָא, דְאִתְרַשִּׁים בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ, דְכָל מָאן דִּי־סִתְפַל בֵּיהּ, עֲבִיד קְלָנָא לְעֵילָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִי הָכִי וְהָכֵתִיב (בראשית כד) שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי, דְהוּהוּ אוֹמֵי לִיהּ בְּהֵאִי אֶת. אָמַר לִיהּ, אֲנַח לְהוּ לְאַבְהֵן דְעֲלָמָא, דְלִית אִינוּן כְּשֶׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא. וְעוֹד, שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי כְתִיב, וְלֹא כְתִיב רָאָה תַּחַת יְרֵכִי, בְּגִין כֵּן אִסּוּר לְאִסְתַּפְּלָא בְּקִשְׁתָּ סֵתָם, כְּמָה דְתַנִּינוּ.

הֵאֲנָא, וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, דְאִתְגַּלְיָא קִשְׁתָּ עֲלֵיהוּ, בְּגוֹנוּיָן שְׁפִירִין נְהִירִין, מְלַהֲטִין לְכָל עֵיבֶר, מִשְׁמַע דְכְתִיב, אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא כְתִיב וַיִּרְאוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, נְהוֹרָא דְבוֹצִינָא דְשִׁכְיָנְתָא. וּמָאִי נִיהוּ. הֵהוּא דְאִקְרִי נֶעַר, דְמִשְׁמַשׁ לְשִׁכְיָנְתָא, בְּמִקְדָּשָׁא. וּבְגִין כֵּן, אֶת דִּי־יִקָּא.

וְתַחַת רַגְלָיו כְּמַעֲשֵׂה לְבַנְת הַסְּפִיר, דְאִתְרַשִּׁים בֵּיהּ תַּחוֹת דְּוִכְתִּיָּהּ, חַד לְבִינְתָא מְאִינוּן לְבָנִין דְהוּוּ בְּנִין בְּמִצְרַיִם, דְתַנִּינוּ, אִתְתָּא חֲדָא אוֹלִידַת בְּמִצְרַיִם, וְהוּהוּ אֶתִּין סְרִכֵי פְרַעֲוָה, וְעֲאֵלַת לִיהּ בְּחַד לְבִינְתָא, וְאִתָּא פֶסֶד יָדָא וְאִחִיד לִיהּ, וְאִתְרַשִּׁים תַּחוֹת רַגְלָיו דְשִׁכְיָנְתָא, וְקַיִימָא קַמִּיהּ, עַד דְאִתּוֹקֵד בֵּי מִקְדָּשָׁא דְלַתְתָּא, דְכְתִיב, (איכה ב) וְלֹא זָכַר הָדָם רַגְלָיו.

ר' חִיָּיא אָמַר, לְבַנְת הַסְּפִיר: נְהִירוּתָא דְסְפִיר, קְלָדִיטֵי בְּקַנְדִיטֵי גְלִיפִין עֲלָאִין דְלַעֲיָלָא, דְמִתְלַהֲטָא לְשִׁבְעִין וְתַרְיִין עֶבְרִי, הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה נד) וַיִּסְדְּתֶיךָ בְּסַפִּירִים. (שמות כד) וַיִּכְעַצֵּם הַשָּׁמַיִם. מָאִי עֲצָם הַשָּׁמַיִם. אָמַר רַבִּי